Универзитет у Београду
Филолошки факултет

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I. ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Орган који је именовао Комисију:

На основу члана 127 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду и члана 128 Закона о Високом образовању, Наставно-научно веће Филолошког факултета донело је одлуку којом смо изабрани у Комисију за одобрење теме за израду докторске дисертације коју је **Јелена Недић** пријавила под насловом ***Изражавање итеративности у руском, српском и македонском језику***.

2. Састав Комисије:

Др Предраг Пипер, редовни професор за научну област русистика; датум избора у звање редовног професора: 7. децембра 1991; у пензији од 1. октобра 2018. године.

Др, Ксенија Кончаревић, редовни професор за научну област русистика; датум избора у звање редовног професора: 8. априла 2008; запослена на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

Др Марина Спасојевић, научни сарадник за научну област српски језик; датум избора у звање научног сарадника: 24. фебруара 2016; запослена у Институту за српски језик САНУ.

II. БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Јелена Недић (рођ. Хљупина) рођена је 23. јуна 1989. године у Москви (Русија), од оца Валерија Хљупина, дипломираног железничког инжењера, и мајке Татјане Плетњове, дипломираног архитекте. По националности је Рускиња. Одрасла је у свом родном граду, у ком је стекла основно и средње, као и високо образовање.

Године 2006. уписала се на дипломске студије на Филолошком факултету Православног универзитета друштвено-хуманистичких наука светог Тихона Руске православне Цркве у Москви, на смеру „Руски језик и књижевност са познавањем српског и македонског језика“. Студије је успешно окончала 2011. године, одбранивши дипломски рад на тему „Итеративност у руском, српском и македонском језику“ и стекавши диплому са одликом („црвена диплома“) као и стручну квалификацију „филолог, професор“. Диплома је исте године нострификована на Филолошком факултету Универзитета у Београду као диплома

интегрисаних академских студија у вредности од 300 ЕСПБ, са додељеном титулом „мастер филолог – русиста“.

На Универзитету светог Тихона, за време студија, стекла је и допунско богословско образовање, према наставном програму „Историја светских религија“.

Активно се бави превођењем са руског на српски и са српског на руски, претежно богословске литературе. Има велики број објављених превода.

Јуна месеца 2013. године примљена је у звање наставника руског језика и засновала радни однос на Катедри за филологију Православног богословског факултета Универзитета у Београду, где и данас ради као предавач руског као страног језика струке (теологије).

Учествује у стручним скуповима и конференцијама: Међународна омладинска интеракадемска конференција на Институту за славистику Руске академије наука у Москви (2010, 2011) Међународни скуп слависта на Филолошком факултету Универзитета у Београду (2014, 2015, 2016, 2017; радови објављени у часопису Славистика), Међународни скуп слависта на Филолошком факултету Универзитета „Св. Ћирило и Методије“ у Скопљу (2017), Међународни семинар за макеонски језик, књижевност и културу у Охриду при Универзитету „Св. Ћирило и Методије“ у Скопљу (2010, 2017).

Академске 2015/16. године уписала се на докторске (PhD) студије на Филолошком факултету Универзитета у Београду. У року је положила све предвиђене испите и предала све самосталне истраживачке радове. Септембра месеца 2017. уписала се на завршну, трећу годину докторских студија, која подразумева писање и одбрану докторске тезе.

Удата је, има двоје деце.

III. БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. Елена Недич *«Луч микрокосма» владыки Петра II Петровича Негоша*, у *Роль славянской молодёжи в процессе устойчивого цивилизационного развития*: История культуры славян в оценках молодёжи, Москва, 2011, стр. 86–95.
2. Елена Недич *Итеративная множественность в русском, сербском и македонском языках*, у *Роль славянской молодёжи в процессе устойчивого цивилизационного развития*: Славянства многоликий мир (сборник тезисов), Москва, 2011, стр. 16–18.
3. Елена Недич *Итеративная множественность в русском, сербском и македонском языках*, у Зборник Матице српске за славистику св. 81, Нови Сад, 2012, стр. 139–174.
4. др Ксенија Кончаревић, Јелена Валерјевна Недић *Црквенословенски језик на раном узрасту као компонента формирања ученичког етнокултурног идентитета (организационо-концепцијски и курикуларни аспекти*, у: А. Вујовић (уред,), *Иновације у настави и учењу страног језика на раном узрасту*. Учитељски факултет Универзитета у Београду, 2013, 7–17.
5. Ксенија Кончаревић, Милан Радовановић, *Руско-српски и српско-руски теолошки речник = Русско-сербский и сербско-русский богословский словарь*, Београд: Службени гласник, 2012, 360 с. – приказ Елена Валерьевна Недич, у *Русский язык как Инославянский* V (2013), Белград: Славистическое общество Сербии, 2013, стр. 130–133.

6. *Теолингвистика. Међународни тематски зборник радова = Теолингвистика. Международный тематический сборник статей*. – Ред. А. К. Гадомски, К. Кончаревић, Београд: Православни богословски факултет – Институт за теолошка истраживања, 2012. – 496 стр. – приказ Елена В. Недич, у *Јужнословенски филолог* LXIX (2013), стр. 459–463.
7. Елена Валерьевна Недич, *Лингвокультурологический аспект преподавания русского языка в богословских учебных заведениях*, у *Славистика* XVIII (2014), стр. 512–517.
8. Елена Валерьевна Недич, *Выражение итеративности в Зографском, Мариинском и Ассеманиевом евангелиях*, у: *Славистика* XIX (2015), стр. 133–139.
9. Јелена Недић, *Проучавање итеративности у руском језику*, у: *Славистика* XX (2016), стр. 182–188.
10. Јелена Недић, *Прилози као средство изражавања квантификације предиката у руском и српском језику*, у: *Славистика* XXI/1–2 (2017), стр. 131–139.
11. Елена Недич *Глагольные формы в итеративных конструкциях в русском и македоннском языках*, у *Македонско-руски јазични, литературни и културни врски 7*, Скопје, 2018, стр, 231–240.

IV. ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ КАНДИДАТА ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

На основу увида у биографију и библиографију кандидата, Комисија закључује да Јелена Недић испуњава услове за израду докторске дисертације.

V. ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

За ментора је предложен др Предраг Пипер, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, Катедра за славистику, у пензији (русиста, србиста, македониста, граматичар).

Библиографија ментора са најмање пет јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација:

О типовима квантификатора у српскохрватском језику // *Научни састанак слависта у Вукове дане*. – ISSN 0351–9066. – 11, 2 (1982), 93–103.

О конверсивных предложениях с квантификативами всеобщности // *Исследования по славянской филологии* / под ред. В. П. Гудкова. – Москва : Московский университет, 1984. – Стр. 147–158.

Прилозите со пространствено значење во македонскиот јазик // *Литературен збор* (Скопје). – ISSN 0024–4791. – 30, 2 (1986), 3–13.

О семантичкој основи поређења сродних језика // *Семинар за македонски јазик, литература и култура* : *научна дискусија* (Скопје). – 13 (1987), 49–56.

Tertium comparationis u konfrontativnim i tipološkim opisima slovenskih jezika // *IV simpozijum Kontrastivna jezička istraživanja : Novi Sad, 8. i 9. decembar 1989 : zbornik radova*. – Novi Sad : Filozofski fakultet, 1991. – Str. 15–23.

О типовима квантификатора у српскохрватском језику // *Научни састанак слависта у Вукове дане*. – ISSN 0351–9066. – 11, 2 (1982), 93–103.

О конверсивных предложениях с квантификативами всеобщности // *Исследования по славянской филологии* / под ред. В. П. Гудкова. – Москва : Московский университет, 1984. – Стр. 147–158.

О прилошкој нумеричкој квантификацији у руском и српскохрватском језику // *Зборник Матице српске за славистику*. – ISSN 0352–5007. – 39 (1990), 97–112.

Граматика руског језика : *у поређењу са српском*. – Треће издање. – Београд : Завет, 2012. – 340 стр.

Граматичке структуре македонског и српскохрватског језика: основна диференцирања // *Семинар за македонски јазик, литература и култура : научна дискусија* (Скопје). – 18 (1992), 45–52.

Типолошка карактеристика српске и македонске морфологије и начини граматикализације броја // *Конфронтациона проучавања српског и других словенских језика: зборник теза и резимеа саопштења са научног колоквијума одржаног 8. маја 1992. на Филолошком факултету у Београду*. – Београд : Филолошки факултет, 1992. – Стр. 27–29.

Оглед српске морфосинтаксе : (у поређењу са македонском). – Сеул : Ханкук универзитет за стране студије. Катедра за југословенске студије, 1997. – 103 стр.; 25 cm.

Српски језик. – У књ.: В. Малџијева, З. Тополињска, М. Ђукановић, П.Пипер, *Јужнословенски језици : граматичке структуре и функције* / у редакцији Предрага Пипера. – Београд : Београдска књига, 2009. – Стр. 381-534.

Лингвистичка русистика: студије и чланци. – Београд: Филолошки факуалтет, 2012. – 588 стр.

Нормативна граматика српског језика / П. Пипер, И. Клајн. – Нови Сад: Матица српска, 2013.

Комисија сматра да проф. др Предраг Пипер испуњава услове за ментора предложене докторске дисертације.

VI. ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

1. Оцена формулације назива тезе (наслова):

Пошто ће се Јелена Недић у својој докторској дисертацији бавити типолошком анализом итеративности у дата три савремена словенска књижевна језика, може се констатовати да наслов није ни преширок, а ни преузак и да одговора теми докторске дисертације.

Комисија закључује да је предложени наслов тезе: *Изражавање итеративности у руском, српском и македонском језику* адекватан и да добро одражава суштину предложене теме истраживања.

2. Оцена предмета (проблема) истраживања:

Предмет дисертације *Изражавање итеративности у руском, српском и македонском језику* припада актуелној проблемској области у савременој лингвистичкој славистици будући да су семантичке категорије аспектуалности и квантификације данас чест предмет истраживања у лингвистичкој славистици.

Тако замишљена дисертација одликовала би се и иновативношћу пошто до сада није било слично замишљеног истраживања о итеративности у дата три словенска језика.

Дисертација *Изражавање итеративности у руском, српском и македонском језику* имала би научно релевантан предмет јер се итеративност одликује разноврсношћу облика изражавања и њиховом интеракцијом, издиференцираношћу итеративних средстава у појединим словенским језицима као и високом фреквентношћу употребе.

3. План рада и методе истраживања

План рада на дисертацији *Изражавање итеративности у руском, српском и македонском језику* умногоме је условљен циљевима и методама истраживања као и одликама језичког материјала. С једне стране, категорија итеративности изражава се средствима различитих језичких нивоа, с друге стране, предвиђа вишесмерно контрастирање и с треће, условљена је компонентном поделом функционално-семантичког поља вишекратности.

Јелена Недић најприкладнијим сматра кретање од граматичких облика ка значењу и од значења ка форми кроз сва три језика паралелно, како би резултати контрастирања били очигледнији, а слика јаснија. Зато планира да рад структурира ослањајући се на језичка средства која имају итеративна значења. Језичка средства ће бити груписана према компонентама функционално-семантичког поља категорије вишекратности.

Оквирни план тезе замишљен је на следећи начин:

1. *Увод* (предмет рада, циљ, коришћене методе и сл.).

2. *Историја проучавања вишекратности предиката. Формулација појмовно-типолошког апарата тезе.*

3. *Семантичке класе предиката који се слажу са итеративним значењем*. Ова компонента ће бити представљена паралелно у три језика, на основу систематизације постојећих студија из дате области.

4. *Лексичка средства изражавања итеративности*. У овој глави планира се поређење употребе лексичких средстава, пре свега адвербалних, која спадају у групе обухваћене досадашњим студијама, као и да допуњавање списка и садржаја тих група јединицама које актуализују итеративно значење у реченици.

5. *Граматичке категорије намењене за изражавање итеративних значења.* Та глава ће обухватити граматичка средства која се могу користити за изражавање вишекратности и њихова итеративна значења, као и могуће комбинације њихових еквивалената у руском, српском и македонском језику.

6. *Актуализација итеративног значења унутар реченице*. У тој глави, на основу података из претходног дела тезе, биће систематизоване комбинације итеративних средстава у којима се актуализује итеративно значење у склопу реченице.

6. *Елементи контекста изван реченице који обезбеђују једнократно или вишекратно тумачење глаголског облика*. У том поглављу ће бити састављен инвентар контекстуалних средстава у руском, српском и македонском језику.

7. *Закључци.* Ту ће бити сумиране сличности и разлике итеративних средстава у руском, српском и македонском језику и формулисане перспективе за

даља теоријска истраживања, као и перспективе практичне примене резултата овог рада.

Предложена структура дисертације Јелене Недић је сасвим прихватљива и пружа добре могућности да се резултати истраживања презентују научној јавности на јасан, прегледан и убедљив начин.

Као што је речено, категорија итеративности изражава се средствима различитих језичких нивоа, за шта је у таквом истраживању најпримеренији функционално-семантички приступ. Стога се као основне *методе* истраживања у раду планирају методе функционално-семантичке и контрастивне анализе.

Специфичност језичке грађе и циљева рада предвиђа вишесмерну и вишеструку анализу и контрастирање: од значења ка форми и од форме ка значењу; од руског ка српском и македонском језику и од српског и македонског ка руском и сл.

Узимајући у обзир проблематику истраживања, Јелена Недић ће користити такође метод контекстуалне анализе, као и генерализацију, класификацију и др.

Као грађа за истраживање планира се коришћење књижевних дела руских, српских и македонских аутора, разговорни језик, као и електронски корпуси и други интернет ресурси.

4. Библиографија прелиминарних истраживања:

Колегинице Јелена Недић је приложила следећи прелиминарни списак литературе из области предмета дисертације коју предлаже:

1. Авилова Н.С. Вид глагола и семантика глагольного слова. Москва, 1976.

2. Анђелковић, Сава, Paul-Louis Thomas. О категорији глаголског вида иу српском језику. *Научни састанак слависта у Вукове дане 28 / 2*. Београд, 1999: 141-147.

3. Бирюлин, Л. А. Квантификация предикатов. In В. С. Храковский (Ed.), *Типология итеративных конструкций* (243–258). Ленинград: Наука, 1989.

4. Бондарко, А. В. Вид и время русского глагола. Москва, 1971.

5. Бондарко А. В., Грамматическая категория и контекст, Ленинград, 1971.

6. Бондарко А.В. Грамматическое значение и смысл. Ленинград: Наука. 1978.

7. Бондарко А. В. и др. Теория функциональной грамматики. Аспектуальность. Временная локализованность. Таксис. Ленинград, 1987.

8. Бондарко, А. В. Теория значения в системе функциональной грамматики. Москва: Языки славянской культуры, 2002.

9. Бондарко А. В. Теория морфологических категорий и аспектологические исследования. Москва: РАН, Ин-т лингвистических исследований, Языки славянских культур, 2005.

10. Бондарко А. В. Аспекты категоризации семантики в сфере грамматики. *Зборник Матице српске за славистику 71-72*. Нови Сад, 2007: 27–41.

11. Бондарко, А. В. Семантика предела в системе глагольного вида и в сфере лексико-грамматическох разрядов. *Grammaticalization and lexicalization i the slavic language*s. Munchen – Berlin – Washington, 2014:319–332.

12. Бошковић, Р. Основи упоредне граматике словенских језика, II Морфологија. Никшић, 1985.

13. Булыгина, Т. В. К построению типологии предикатов в русском языке. Семантические типы предикатов. Москва, 1982, стр. 7–85.

14. Булыгина Т. В. Классы предикатов и аспектуальная характеристика высказывания. *Аспектуальные и темпоральные значения в славянских языках*. Москва, 1983: 20-39.

15. Верижникова, Елена. Кон изразување на повторливоста на дејствата во македонскиот јазик во споредба со рускиот, српско-хрватскиот и бугарскиот јазик. *Научна дискусија XVIII* (Охрид, 12-14 август 1991), Скопје: Универзитет „Кирил и Методиј“, Семинар за македонски јазик, литература и култура, 1992: 25-32.

16. Верижникова Е.В. Модално-темпоралниот систем на глаголските форми сложени со ќе. *Зборник посветен на професор Лилјана Минова-Ѓуркова.* Скопје: Филолошки факултет "Блаже Конески", 2009: 91-105.

17. Војводић, Д. Транспозиција перфективног презента у руском и хрватскосрпском језику. *Зборник Матице српске за славистику, 36*. Нови Сад 1989: 85-97.

18. Војводић, Д. Функционално-семантичко поље као лингвистички модел у испитивању хрватскосрпског језичког система. *Научни састанак слависта у Вукова дане (20/2)*. Београд, 1990: 269-279.

19. Войводич, Д. Функционирование презентной формы глаголов совершенного вида в значении потенциальных действий в русском и сербскохорватском языках. *Зборник Матице Српске за славистику (43).* Нови Сад, 1993: 187-195.

20. Војводић, Д. О „транспозицији“ инфинитива у руском језику (упоређењу са српским). *Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду (Књига XXIII).* Нови Сад, 1994: 207-216.

21. Војводић, Д. Статус футура I у књижевноумјетничком и публицистичком стилу. *Јужнословенски филолог (LII).* Београд: САНУ, 1996: 107-121.

22. Войводич, Д. Русский и сербско-хорватский перфективный презенс в сопоставительном аспекте. *Зборник Матице српске за славистику,* 54-55. Нови Сад, 1998: 119-147.

23. Војводић, Д. О синтаксичкој итеративности (на српско-руском материјалу). *Славистика, VII.* Београд, 2003: 52–64.

24. Войводич, Д. К вопросу о взаимодействии СВ и НСВ в русском и других славянских языка. *Теоретические и лингводидактические проблемы исследования русского и других славянских языков / Сборник научных трудов.* Волгоград, 2008: 101-115.

25. Вопросы глагольного вида (Сборник). Ред. Ю.С.Маслов, Москва 1963.

26. Вујовић, Душанка. Семантичка анализа глагола кретања у српском језику. *Научни састанак слависта у Вукове дане 36/1*. Београд, 2007: 303–309.

27. Вукићевић, Весна. Контрастивна анализа глагола са семантичком компонентом „интензитет кретања“ у руском и српском језику. *Славистика X*. Београд, 2006,: 153–159.

28. Гиро-Вербер, М. Вид и семантика русского глагола. *Вопросы языкознания №2*. Москва, 1990: 102-112.

29. Грицкат, Ирена. О неким видским особеностима српскохрватског глагола. *Јужнословенски филолог XXII (1-4)*. Београд, 1957–1958: 65–130.

30. Грицкат, Ирена. Потенцијал у служби исказивања хабитуалности. *Јужнословенски филолог LIV*. Београд, 1998: 35-40

31. Деррида, Ж. Голос и феномен: введение в проблематику знаков в феноменологии Гуссерля. / Ж. Деррида; перевод с англ. С.Г. Калинина // Деррида Ж. Голос и феномен и другие работы потеории знака Гуссерля. СПб.: Алетейя, 1999: 9 – 137.

32. Деррида, Ж. О грамматологии / Ж. Деррида; перевод с франц. Н.С. Автономова. Москва: AdMarginem, 2000, 511 с.

33. Долинина, И. Б. Теоретические аспекты глагольной мно жественности. In В. С. Храковский (Ed.), Типология итеративных конструкций. Ленинград: Наука, 1989: 258–269.

34. Долинина, И. Б. Количественность в сфере предикатов (категория «глагольной множественности»). [В:] А. В. Бондарко (ред.) Теория функциональной грамматики. Качественность. Количественность. Санкт-Петербург: Наука, 1996: 219–245.

35. Ермакова, М. И. Очерк грамматики верхнелужицкого литературного языка. Москва, 1973.

36. Зализняк, Анна А., Шмелев, А. Д. Введение в русскую аспектологию. Москва: Языки русской культуры, 2000, 226 с.

37. Зельдович, Г. М. Русские временные квантификаторы. *Wiener Slawistischer Almanach, Sonderbände 46*. Wien: Verlag der Gesellschaft zur Förderung slawistischer Studien, 1998.

38. Зельдович, Г. М. Временные квантовые наречия (диссертация на соискание ученой степени доктора филологических наук). Харьков, 1999.

39. Ивановић, М. О категорији глаголске плуралности у светлу аспектуалности (на материјалу српског језика). *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику LVI/1*, 2013: 77–87.

40. Ивановић, М. Украјинске речце буває, бувало и було и њихови српски еквиваленти у функцији изражавања итеративности. *Славистика XX,* 2016: 189–196.

41. Ивић, М. О неким снтаксичким конструкцијама с квантификаторима у стандардном српскохрватском. *Посебан отисак из Јужнословенског филолога XXX / 1-2*. Београд, 1973.

42. Ивић, М. Македонски глаголски облици за овремењавање хабитуалне ситуације у поређењу са српскохрватским. *Македонски јазик XXXII-XXXIII.* Скопје, 1982: 259-261.

43. Интенцијално-синтаксички речник на македонските глаголи. Скопје, 1992.

44. Исаченко А.В. Грамматический строй русского языка в сопоставлении со словацким, т. II. Братислава, 1960.

45. Јанушева, В. Мултипликативната видска конфигурација вомакедонскиот јазик. Докторска дисертација. Скопје, 2009.

46. Јанушева, В. Мултипликативната видска конфигурација насложените семантеми од прв степен (сложеност од прво рамниште). *Зборник на трудови: Категории на глаголската множественост вословенските и во несловенските јазици*. Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 2011: 101-114.

47. Јанушева, Виолета. Второто рамниште на сложеност кај мултипликативните сложенисемантеми од прв степен во македонскиот јазик. *Филолошки студии 11 (2*). 2013: 63–74.

48. Каролак, Станислав. Понятийная и видовая структура глагола. *Семантика и структура славянского вида*. Kraków: Wydawnictwo naukowe WSP, 1995: 93-112.

49. Каролак, Станислав. Вид глагольной семантеми ивидовая деривация. *Семантика и структура славянского вида.* Kraków: Wydawnictwo naukowe WSP, 1997: 97-110.

50. Каролак, Станислав. Миркуловска, Милица. Инхоативната видскаконфигурација во македонскиот јазик, *Slavica meridionalis.* Warszawa. 2000: 3.

51. Каролак, Станислав. Семантика и структура на глаголскиот вид вомакедонскиот јазик. Гл. истражувач Љ. Спасов. Скопје: Филолошки факултет „Б.Конески“, 2005.

52. Кепески, Круме. Македонска грамматика, Скопје, 1950.

53. Климонов, В. Д. Реорганизация видовых парадигм и утрата оппозиции неитеративности–итеративности в русском языке. *Przegląd rusycystyczny*, 2, 89–111. Варшава, 2010.

54. Князев, Ю. П. Выражение повторяемости действия в русском и других славянских языках. [В:] В. С. Храковский (ред.) Типология итеративных конструкций. Ленинград: Наука, 1989, 132–145.

55. Князев Ю. П. Грамматическая семантика: Русский язык в типологической перспективе. Москва: Языки славянских культур, 2007, 702 стр.

56. Князев, Ю. П. Источники неограниченно-кратной интерпретации несовершенного вида русском языке: лексическое значение, способ действия, синтаксис. *Семантический спектр слявянского вида. Gothenburg Slavic Studies 3*, 2013: 87–90.

57. Комиссарова, Е. С. Итеративные адвербальные единицы в функционально-семантическом аспекте (диссертация на соискание ученой степени кандидата филологических наук), Пермь, 2014.

58. Конески Блаже. Историја на македонскиот јазик. Скопје: Кочо Рацин, 1965.

59. Конески, Блаже. Граматика на македонскиот јазик. Скопје: Просветно дело, 2004.

60. Конески, Кирил. Изразувањето на повторливоста во македонскиот јазик. *Предавања на XIII семинар на македонски јазик, литература и култура*. Скопје, 1980: 45-53.

61. Конески, Кирил. Глаголските конструкции со ќе во македонскиот јазик. Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 1990, 256 стр.

62. Конески К. За македонскиот глагол. . Скопје: Детска радост, 1999.

63. Кузнецова Е. Л. Дистрибутивная конструкция с предлогом по в русском языке. (In:) Логический анализ языка. Квантификативный аспект языка, (Ред.) Н. Д. Арутюнова, Москва: Индрик, 2005, стр. 618–639.

64. Малџијева, Вјара; Тополињска, Зузана; Ђукановић, Маја; Пипер, Предраг. Јужнословенски језици: граматичке структуре и функције. Београд: Београдска књига, 2010.

65. Маслов, Ю. С. Вид и лексическое значение глагола в современном русском языке. *Известия АН СССР, Отд. литературы и языка, т. 7*, 1948: 303–316.

66. Маслов, Ю. С. Глагольный вид в современном болгарском литературном языке (значение и употребеление). [In:] С. Б. Бернштейн (ред.) Вопросы грамматики болгарского литературного языка. Москва, 1959, 157–312.

67. Маслов, Ю. С. Система основных понятий и терминов славянской аспектологии. *Вопросы будущего языкознания, 53–80.* Ленинград, 1965.

68. Маслов, Ю. С. К основаниям сопоставительной аспектологии. *Вопросы сопоставительной аспектологии, вып. 1*. Ленинград, 1978: 4–44.

69. Маслов, Ю. С. Грамматика болгарского языка. Москва: Высшая школа, 1981.

70. Маслов, Ю. С. Вид и лексическое значение глагола в современном русском литературном языке. Очерки по аспектологии. Ленинград: 1984.

71. Маслов, Ю. С. Избранные труды. Москва: Языки славянской культуры, 2004.

72. Медынская, Н. Н. .Семантика глаголов многократно-дистрибутивного и распределительного действия с двойными приставками в современном украинском и русском языках. *Вопросы славянской аспектологии и круглый стол «Вид и лексическое значение глаголов»,* Москва, 2012.

73. Падучева Е. В. Наречие как кванторное слово. *Известия АН СССР. Сер. лит. и яз. Т. 48. N 1*. Москва, 1989: 26–37.

74. Падучева, Е. В. Семантические исследования (Семантика времени и вида в русском языке). Москва: Языки славянской культуры, 1996.

75. Пановска-Димкова, Искра. Лимитативната видска конфигурација во македонскиот јазик. Скопје: Филолошки факултет „Б. Конески“, 2002.

76. Пановска-Димкова И. Македонските еквиваленти на српскиот презент од перфективниглаголи. *Првата македонско-српска научна конференција одобласта на јазикот и литературата*. Охрид, 2002.

77. Пановска-Димкова И. Видската категорија хабитуалност во македонскиот јазик: Докторскадисертација. Скопје: Фонд на Филолошкиот факултет „БлажеКонески”, 2003.

78. Пановска-Димкова, И. Видската категорија хабитуалност во мкедонскиот јазик. *Македонски јазик (Година LIV-LV 2003-2004).* Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 2004: 99-116.

79. Пановска-Димкова, И. Хабитуални морфосинтаксички структури. *Филолошки студии, 5 / 2007*. Скопје-Перм-Љубљана-Загреб, 2007: 240-251.

80. Пановска-Димкова, И. Сличности и разлики меѓухабитуалната и мултипликативната видска конфигурација. *XXXV научна конференција на XLI МСМЈЛК.* Скопје, 2008: 41-45.

81. Пановска-Димкова, И. Хабитуалноста во однос надругите глаголски видови со континуативна доминанта. *Зборник од XIV меѓународен славистички конгрес*. Скопје, 2008: 467-476.

82. Пановска-Димкова, И. Видската категорија хабитуалност во македонскиот јазик. Скопје: Универзитет„Св. Кирил и Методиј”, Филолошки факултет „Блаже Конески”, 2011.

83. Пановска-Димкова, И. Македонските еквиваленти насрпскиот презент од перфективни глаголи. *Македонскијазик LXV, Скопје.* 2014: 337-348.

84. Петроска, Елена. Количествените категории во македонскиот: од семантика кон форма. Скокпје: Југореклам, 2008, 214 стр.

85. Пипер, П. О типовима квантификатора у српскохрватском језику. *Научни састанак слависта у Вукове дане 11/2*, 1982: 93-103.

86. Пипер, П. Заменички прилози у српскохрватском, руском и пољском језику: (семантичка студија). *Библиотека Јужнословенског филолога, нова серија, књ. 8*, Београд: Институт за српскохрватски језик, 1988.

87. Пипер, Предраг. О поређењу граматичких структура руског и српскохрватског језика на функционалној основи. *Зборник Матице српске за славистику, бр.41.* Нови Сад, 1991.

88. Пипер, П. Оглед српске морфосинтаксе (у поређењу са македонском). Сеул: Ханкук универзитет за стране студије, 1997.

89. Пипер, Предраг, Синтакса савременога српског језика. Проста реченица. Београд: Институт за српски језик САНУ – Београдска књига – Матица српска, 2005.

90. Плотникова Е. В. Выражение узуальной повторяемости действия в конструкциях обобщенно-уступительного типа с формами конъюнктива. *Филологические науки в России и за рубежом: материалы междунар. науч. конф. (г. Санкт-Петербург, февраль 2012 г.).* — СПб.: Реноме, 2012, 159-161.

91. Плунгян, В. А. Общая морфология. Введение в проблематику. Москва, 2010.

92. Поповић, Љ. Језичка слика стварности. Когнитивни аспект контрастивне анализе. Београд: Филолошки факултет, 2008.

93. Поповић, Љ. Контрастивна граматика српског и украјинског језика: таксис и евиденцијалност. Београд: САНУ, 2012.

93. Проблемы функциональной грамматики. Ред. А. В. Бондарко. Санкт-Петербург:Наука, 2005.

94. Пчелинцева, Е. Э. Семантический признак кратности в русских отглагольных именах действия. *Известия Российского государственного Педагогического института им. А. И. Герцена, 146.* Санкт-Петербург, 2012: 63–70.

95. Радовановић, Милорад. Потенцијал II у српскохрватском језику. *Зборник за филологију и лингвистику XXI / 1*. Нови Сад, 1978.

96. Радовановић, Милорад. Списи из синтаксе и семантике. Нови Сад, 1991.

97. Ристић, Стана. Конкуренција неких лексичких и граматичких средстава у градирању прагматичке квантификације. *Научни састанак слависта у Вукове дане 29 / 1*. Београд, 2000: 223-233.

98. Ристић, С. Прилог постепено као лексички квантифкатор. *Јужнословенски филолог, LXIV.* Београд, 2008: 401–417.

99. Романова-Девич, В. Сербохорватский «потенциал» в значении повторения действия и его эквиваленты в русском языке (проблема пятая). *Zbornik radova Instituta za strane jezike i književnosti.* Novi Sad, 1998: 81-195.

100. Русская грамматика. Москва: Наука, 1980.

101. Сааведра, Димка. Транспозиције презента и футура у српском језику. *Српски језик IX/1-2*. Београд, 2004: 161–171.

102. Сааведра, Димка. Транспозиције у глаголском систему српског и хрватског језика. *Научни састанак слависта у Вукове дане 33/1*. Београд, 2004: 219–229.

103. Селиверстова, О. Н. Второй вариант классификационной сетки и описание некоторых предикативных типов русского языка. Семантические типы предикатов, Москва, 1982.

104. Сладојевић, Петар Ч. О основним временским категоријама употребе глаголских облика у српскохрватскоме језику. Београд: Научна књига, 1966.

105. Смирнов И. Н. Семантика качественности и временная локализованность. [В:] А. В. Бондарко (ред.) Теория функциональной грамматики. Качественность. Количественность. Санкт-Петербург: Наука, 1996: 93–107.

106. Смирнов, И. Н. Кратность глагольного действия и средства ее выражения в современном русском языке. *Известия Российского государственного педагогического университета им. А. И. Герцена*. 2010: 106–115.

107. Смирнов И. Н. Выражение интервала в ситуациях неограниченно-кратного действия (на материале современного русского языка). *Вестник Череповецкого государственного университета. Языкознание.* 2011: 61–65.

108. Спасов, Људмил. Од глаголскиот вид во македонскиот јазик. *Прилози на МАНУ, XX.* Скопје, 1995:207-214.

109. Спасов Љ. Од проблематиката на императивот во македонскиот јазик. *StudiaLinguistica Polono-Meridianoslavica*. Скопје, 1996: 81-88.

110. Спасов, Људмил. Дефинициите на видските (аспектните) конфигурацииво македонскиот јазик. *Предавања на 29 Меѓународен СМЈЛК*. Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, .1997:31-36.

111. Ставницка, Я. Типы глагольной дискретности в русском языке. *Acta universitatis lodziensis. Folia linguistica rossica*, 4. Łódź, 2008: 165–178.

112. Стевановић, Михаило. Функције и значења глаголских времена. (Уред.) Војислав Ђурић. Београд: Научно дело, 1967.

113. Стевановић, Михаило. Још о проучавању система глаголских времена. *Гласник Српске Академије наука и уметности CCCXXV књига 11*. Београд, 1980.

114. Стевановић, М. Савремени српско-хрватски језик, граматички системи и књижевно-језичка норма. II. Синтакса. Београд: Научна књига, 1989.

115. Танасић, Срето. Презент у савременом српском језику. Београд, 1996.

116. Танасић, Срето, Збирна вишекратност као синтаксичко-семантички тип мноштва радњи. *Јужнословенски филолог (LIII)*. Београд, 1997: 99-105.

117. Танасић, С. Семантика глагола и итеративност. *Јужнословенски филолог, књ. LV*. Београд, 1999: 37–45.

118. Танасић, Срето, Из проблематике реченица с везницима кад, док и чим. *Наш језик XXXVIII / 1-4*. Београд, 2007: 15-27.

119. Танасић, Срето. Временска одредба зависне реченице у савременом српском језику. *Јужнословенски филолог LXV*. Београд, 2009: 109-119.

120. Татевосов, С. Г. Акциональность в лексике и грамматике. Глагол и структура события. Москва: Языки славянской культуры, 2015.

121. Теория функциональной грамматики, качественность, количественность. Санкт-Петербург, Российская Академия Наук, Институт лингвистических исследований: Наука, 1996.

122. Томановић, В. О значењима императива. *Годишен зборник на филозофскиот факултет на универзитетот во Скопје, книга 13 (1960-1961), №7.* Посебен отпечаток. Скопје, 1962.

123. Тофоска, С. Механизми на генерирање на теличната конфигурација во македонскиот јазик. *Семантика и структура на словенскиот вид*. Скопје, 1998: 123-134.

124. Тошович, Б. Экспрессивный синтаксис глагола русского и сербского / хорватского языков. Москва: Языки славянской культуры, 2006.

125. Тошович, Б. Способы глагольного действия в сербском, хорватском и бошняцком языках. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2009.

126. Усикова, Р. П. Морфология имени существительного и глагола в современном македонском литературном языке. Скопје, 1967.

127. Усикова, Р. П. Грамматика македонского литературного языка. Москва: Муравей, 2003.

128. Успенский, Б. А. Часть и целое в русской грамматике. Москва: Языки славянской культуры, 2004, 128 с.

129. Халиловић, С. Хабитуал у штокавском дијалекту. *Књижевност и језик 1-2*. Београд, 1985: 51-55.

130. Холодович, А. А., Проблемы грамматической теории, Ленинград, 1979.

131. Храковский, В. С. Семантические типы множественных ситуаций и их естественная классификация. [In:] В. С. Храковский (ред.) Типология итеративных конструкций. Ленинград: Наука, 1989, 5–53.

132. Храковский, В. С. Несовершенный вид: опыт интерпретации частных значений. *Вестник Санкт-Петербургского университета, серия 9, вып. 1. Филология. Востоковедение. Журналистика*. 2015: 169–178.

133. Шелякин, М. А. Категория аспектуальности русского глагола. Москва: Издательство ЛКИ, 2008.

134. Шубина, О. У. Об отдельных типах глагольной множественности. *Вестник КРСУ, 7 (7)*. 2007: 32–37.

135. Ačilova, Elena. Классификация семантических групп глаголов с кратной семантикой в современном украинском языке. *Семантический спектр слявянского вида. Gothenburg Slavic Studies 3.* 2013: 35 –37.

136. Dahl, Ö. Tense and aspect systems. Basil Blackwell. New York, 1985.

137. Dolinina, I. B. Distributivity: More than aspect. (In:) Tense-Aspect, transitivity and causativity. Essays in honour of Vladimir Nedjalkov, (Eds.) W. Abraham, L. Kulikov, Amsterdam. Philadelphia: John Benjamins, 1999, 185–206.

138. Dressler. W. Studien zur verbalen Pluralität, Iterativum, Distributivum, Durativum. Intensivum in der allgemeinen Grammatik, *Latenischen und Hethitischen*, Wien, 1968.

139. Ivić, M. Načini na koje slovenski glagol ovremenjuje ponavljanu radnju. [U:] *Ivić, M. Lingvistički ogledi*. Beograd: Prosveta, 1983, 37–56.

140. Hartung, Jurgen. Глаголы множества в русском и славянских языках в сопоставительном аспекте. *Konferencja 21–22 maja 1999 roku w Sosnowcu, ul. Żytnia 12*. (http://uranos.cto.us.edu.pl/~zjros/konfer/konferencia.html).

141. Hellman, M. The verbs *znati* and *um(j)eti* in Serbian, Croatian and Bosnian: a case study in the grammaticalisation of habitual auxiliaries. Helsinki: University of Helsinki, 2005.

142. Kalsbeek Janneke, Lučić Radovan. Oblik kondicionala u unkciji ponavljane radnje u prošlosti. *Croatica etSlavica ladertina*. Zadar, 2008.

143. Kozera, Izabela. Видовая принадлежность вторичного имперфектива и его аспектуальная характеристика в свете семантической концепции вида. *Семантический спектр слявянского вида. Gothenburg Slavic Studies 3*, 2013: 93–96.

144. Panovska-Dimkova, I. 2014. The aspectual category ofhabitualness in Macedonian. *Типология вида / аспекта: проблемы, поиски, решения – сборник научных статей*. Симферополь: 104-114.

145. Tošević, Branko. Stilistika glagola, Lindenblatt, Wuppertal, 1995.

146. Vojvodić. Dojčil. Opća sintaksička značenja vidsko-vremenskih oblika. Radovi. *Razdio filoloških znanosti (19, 1989 / 1990)*. Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet – Zadar, 1990: 93-109.

147. Vojvodić. Dojčil. Futur glagola svršenog vida u ruskom jeziku. *Radovi, Razdio filoloških znanosti (18, 1988 / 1989)*. Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet – Zadar, 1989: 69-88.

148. Vuković, Jovan. Sintaksa glagola. Studije. Sarajevo: Zavod za izdanje udžbenika, 1967.

149. Živković, Sreten. O slovenskom glagolskom vidu. *Beogradski međunarodni slavistički sastanak (15-21. IX. 1955)*. Posebni otisak. Beograd, 1957.

5. <u>Предмет, циљеви истраживања, хипотезе и очекивани резултати</u>:

У свом образложењу Јелена Недић умесно истиче да је глаголска вишекратност важна универзалија, која је тек последњих деценија привукла пажњу лингвиста, а да је итеративност (од лат. *iterare* – понављати) аспектуална категорија која одређује ситуацију у погледу њене поновљености у времену. Она наводи и следеће чињенице битне за оцену предмета истраживања.

Термин *итеративност* је у интердисциплинарни дискурс увео Жак Дерида (1999, 2000 и др.), а у лингвистици је он заживео после студије Дреслера и монографије В. Храковског, које се спомињу у наставку овог одељка. Први рад о глаголској вишекратности који обухвата достигнућа на пољу опште и словенске аспектологије је студија Волфганга Дреслера (Dressler 1968), а први рад који на систематичан начин разматра глаголску вишекратност (на материјалу словенских језика, као и великом броју несловенских) јесте зборник *Типология итеративных конструкций*, који је приредио В. С. Храковски (Храковский 1989). Предмет анализе коју врши Храковски није само радња или предикат, већ ситуација која се изражава у реченици. Храковски у свом раду *Семантика итеративних конструкций и их естественная классификация* (Храковский 1989) полази од већ познатих чињеница и ослања се на резултате проучавања мноштвености супстанце (пре свега на истраживања Холодовича (1979). Његова полазна тачка је разликовање неодређене и одређене вишекратности, која је својствена не само

супстанцама које се означавају именицама, него и радњама које се означавају глаголима, као и ситуацијама које се изражавају у реченици. У оквиру одређене вишекратности разликује се тачна и нетачна избројива вишекратност, као и приближна избројива вишекратност. Поред неконачног дискретног мноштва (у руском језику, по мишљењу Храковског, сингуларност / плуралност се изражава првенствено помоћу опозиције свршени / несвршени вид), разликује се и коначно збирно мноштво (изражајно средство – неки начини протицања радње: мултипликативни, испрекидани смањеног интензитета, дистрибутивно-сумарни, кумулативни, тотални). У циљу уочавања семантичке опозиције једнократности / вишекратности ситуације, Храковски истиче следеће факторе: ситуација, временски тренутак, тачка у простору. Према томе, остварење мноштва ситуација изискује или мноштво временских тренутака, или мноштво тачака у простору, или и једно и друго. Притом се појединачна радња / мноштво радњи у реченици маркира помоћу разних граматичких, творбених, лексичких и контекстуалних средстава у склопу функционално-семантичког поља вишекратности, која се најчешће користе сва скупа.

Године 1996. у оквиру монографске серије *Теория функциональной грамматики* излази монографија *Качественность. Количественность* (Бондарко 1996), у којој се посебно разматра квантитативност предиката (Долинина 1996).

Што се тиче типологије итеративних конструкција, постоји неколико класификација. Најаргументованија класификација од које полазе каснији истраживачи припада В. С. Храковском (Храковский 1989). Он разликује мултипликативни (један временски период, идентичан скуп актаната), дистрибутивни (један временски период, неидентичан скуп актаната) и итеративни (различити временски периоди, идентичан скуп актаната) тип вишекратних ситуација. Мултипликативни и итеративни тип могу се сврстати у темпоралну вишекратност (локализација радњи у времену је различита), а дистрибутивни у просторну (објекат, субјекат или просторна локализованост радњи се разликује).

Итеративност у ужем смислу дефинише се као такво мноштво процесуалних ситуација које се одликује унутрашњом рашчлањеношћу процесуалне ситуације, политемпоралношћу (тј. све ситуације које улазе у итеративно мноштво одвијају се у различитим временским периодима), и подударношћу учесника (тј. сваку ситуацију одликује идентичан скуп актаната) (Храковский 1989: 41).

Јелена Недић планира да се ограничи на истраживање глаголске вишекратности, која је у руској лингвистици обично разматрана у контексту аспектуалности и видско-временске проблематике (Маслов 1984, Бондарко 1971). Јуриј Маслов у свом раду *Вид и лексическое значение глагола* (Маслов 1948), као једну од опозиција парних глагола оба вида наводи опозицију уобичајене радње која се понавља неодређени број пута и ограничене, једнократне или одређени број пута поновљене радње. У раду *К основаниям сопоставительной аспектологии* (Маслов 1978) он, поред квалитативне аспектуалности, разматра и квантитативну.

Питања глаголске вишекратности посредно се тиче класификација семантичких типова предиката у аспектологији (Булыгина 1982, Селиверстова 1982, Падучева 1996). Ј. П. Књазев даје кратак опис итеративних средстава у словенским језицима (Князев 1989). Његов рад представља прву систематичну анализу изражавања средстава итеративности у руском и у другим словенским језицима у

којој се узима у обзир природна класификација итеративних конструкција. На материјалу руског језика, различите аспекте итеративности, поред Књзева, разматрали су: Падучева (1989), Зелдович (Зельдович 1999), Кузњецова (Кузнецова 2005), Ставницка (2008), Фортејн (Fortuin 2008), И. Н. Смирнов (2010, 2011), Плотњикова (Плотникова 2012), Комисарова (2014), Храковски (Храковский 2015) и др.

На материјалу српског језика појединим аспектима глаголске квантификације бавили су се П. Пипер (1982), М. Ивић (1983), Д. Војводић (1993, 1996), С. Танасић (1996, 1997, 1999), И. Грицкат (1998), М. Хелман (Hellman 2005), М. Ивановић (2013), и др.

Међу истраживачима квантификације предиката на материјалу македонског језика треба навести Р. П. Усикову (1967, 2003), К. Конеског (1990), Ј. В. Верижникову (2001, 2008, 2009), И. Пановску-Димкову (2004, 2007), Е. Петроску (2008).

У контрастивном светлу итеративност у словенским језицима је разматрана у радовима Д. Војводића (1993, 2003), П. Пипера (1997), Ј. Хартунга (Hartung 1999), Ј. Књазева (2008), Н. Мединске (Медынская 2012), М. Ивановић (2016) и других.

На основу постојећих истраживања Јелена Недић с правом закључује да је квантитативни глаголски аспекат у словенским језицима најмање граматикализован, што значи да ова категорија нема регуларно средство изражавања. У реченици, вишекратна радња се маркира помоћу граматичких, творбених, лексичких, синтаксичких и контекстуалних средстава, која се најчешће користе заједно. Све то сведочи о великој сложености ове функционално-семантичке категорије, што узрокује извесне проблеме у анализи итеративности.

Велики број питања везаних за квантификацију предиката представљају предмет дискусије или су непроучена. Међу њима би се могли навести ужи и шири контекст у ком се актуализује итеративно значење (под ширим контекстом подразумева се контекст изван реченице, под ужим – компоненте функционално-семантичког поља вишекратности), досад неуочене конструкције за изражавање итеративности, питања граматикализације итеративних конструкција и др.

Итеративни тип вишекратности ситуација неки истраживачи деле на подтипове, полазећи од значења вишекратне ситуације. Долињина у *Теорији функционалне граматике* (Долинина 1996: 233–234), сумирајући податке изложене у радовима који се баве питањима значења видско-временских глаголских облика (Маслов 1984, Бондарко 1971, Dahl 1985, Падучева 1986 и др.), даје следећи списак итеративних значења: 1. конкретно вишекратно значење; 2. узуално значење; 3. процесно значење; 4. карактеролошко значење; 5. потенцијално значење; 6. резултативно значење; 7. значење генерализације (Долинина 1996: 233-234).

Питање каквог типа материјал треба сврставати у глаголску вишекратност једне или друге категорије предмет је посебне дискусије лингвиста. Код једних подтипова доминантна је опозиција једнократност / вишекратност (конкретно вишекратно, узуално значење), код других (резултативно, потенцијално значење) у фокусу није опозиција једне радње и мноштва радњи, него својство, квалитет, стање субјекта, док се код трећих (са генерализованим субјектима) потпуно губи својство квантификативности. Зато неки истраживачи у итеративност у ужем смислу сврставају само конкретно вишекратно и узуално значење. Међутим, у

одређеном броју савремених радова веома важну улогу има сплет итеративних значења код неких језичких средстава који може сведочити о међусобној повезаности и заједничким коренима из истог процеса семантичке промене и граматикализације (И. Н. Смирнов 1996, Hellman 2005, Ивановић 2016 и др.). Прелиминарна анализа језичког материјала такође је довела до потребе за обрадом неколико разних значења у склопу једног итеративног.

Циљ предложеног истраживања Јелене Недић је билатерална и трилатерална контрастивна анализа са елементима типолошке анализе и приказ итеративних средстава и њихових функционалних карактеристика са ослонцем на постојећу теоретску базу функционалне граматике и с обзиром на резултате савремене типолошке и когнитивне лингвистике.

У руском, српском и македонском језику постоје заједничка средства изражавања итеративности, средства која представљају особину сваког језика посебно, као и заједничка средства која обједињују само два језика.

Основна хипотеза је да у српском и македонском језику постоји више могућности, што се глаголских облика тиче, за изражавање итеративних значења, него у руском: 1) неки од облика који се користе у оба језика се могу шире употребљавати у једном од језика; 2) за један облик у једном језику не постоји један еквивалент у другом језику; 3) једном облику може да одговара више облика у другом језику, у зависности од итеративног значења и контекста и обрнуто.

Иако је глаголска вишекратност, несумњиво, неупоредиво мање граматикализована од именичке, ипак је, по мишљењу Јелене Недић, могуће говорити о одређеној њеној граматикализованости. Њена хипотеза је да нека од средстава која су граматикализована, тј. посебно намењена за изражавање итеративности, имају неку заједничку семантичку компоненту у сва три језика.

Очекује се да ће током истраживања бити уочен велики број сличности код изражавања категорије глаголске вишекратности у сва три језика, као и одређени број разлика, тј. специфичних средстава у сваком језику. Захваљујући очекиваним резултатима истраживања требало би допунити инвентар сваке компоненте функционално-семантичког поља вишекратности у сва три језика: систематизовати итеративна средства у руском, српском и македонском језику, уочити специфична и иста средства приликом контрастирања и формулисати заједничку семантичку компоненту код неких специфичних елемената за изражавање категорије итеративности.

Такође, оправдано се очекује да ће се кроз контрастивну анализу уочити итеративна средства у сва три језика, као и неке семантичке особине итеративних средстава која при дескриптивној анализи у сваком појединoм језику не запажају, што ће допринети типолошким и контрастивним, као и примењеним истраживањима словенских језика – методици наставе морфологије словенских језика као и теорији и пракси превођења.

VII. ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И КАНДИДАТА:

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је Јелена Недић подобна за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је проф. др Предраг Пипер подобан за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнесеног, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата Јелене Недић и предложене теме докторске дисертације: *Изражавање итеративности у руском, српском и македонском језику*, а да се за ментора именује др Предраг Пипер, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, у пензији.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

Др Предраг Пипер, редовни професор

Др Ксенија Кончаревић, редовни професор

Др Марина Спасојевић, научни сарадник

Београд,
27. маја 2019.